

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ЗУНУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП «ФКЕПІТ ЗУНУ»

Василь МАРТИНЮК

Василь Мартинюк 2023 р.

ПРОГРАМА

КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

для випускників освітньо-професійного ступеня

«фаховий молодший бакалавр»

спеціальності 053 «Психологія»

галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Розглянуто та схвалено на засіданні

Методичної ради ВСП «ФКЕПІТ ЗУНУ»

Протокол № *2* від «*05*» *10* 2023 р.

Голова МР *Світлана Цьомко* Світлана ЦЬОМКО

Тернопіль – 2023-2024 н. р.

Програма кваліфікаційного іспиту освітньої програми «Психологія» зі спеціальності 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» проводиться у формі кваліфікаційного іспиту із присвоєнням кваліфікації: освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр, спеціальність 053 Психологія, освітньо-професійна програма «Психологія» та освітньої кваліфікації «фаховий молодший бакалавр з психології».

Розробники: Галина Дурдас, Едуард Лукаш, Галина Шаршонь

Затверджена на засіданні циклової комісії суспільних та психологічних дисциплін, протокол № 2 від «28» 09 2023 р.

Голова циклової комісії
суспільних та психологічних дисциплін
ВСП «ФКЕПТ ЗУНУ»

Галина ДУРДАС

1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

1.1. Загальні положення

Навчальний процес у ВСП «Фаховий коледж економіки, права та інформаційних технологій ЗУНУ» включає організаційні і дидактичні заходи, що мають на меті реалізацію змісту освіти на певному освітньо-професійному рівні у відповідності до державних стандартів освіти. Фахова передвища освіта спрямована на фундаментальну, професійну й практичну підготовку студентів за відповідними освітньо-професійними ступенями.

Заключним етапом навчального процесу у навчальному закладі в процесі підготовки студентів за освітньо-професійним ступенем «фаховий молодший бакалавр» є кваліфікаційний іспит.

Кваліфікаційний іспит – це сукупність кваліфікаційних завдань, що дають можливість діагностувати рівень підготовки здобувачів, ступінь оволодіння професійними знаннями та уміннями реалізації виробничих компетенцій, зазначених в освітньо-професійній програмі.

Метою кваліфікаційного іспиту є діагностика рівня фахової підготовки студентів, їхньої здатності використовувати набуті фундаментальні знання, практичні уміння й навички в ході виконання ними своїх функціональних обов'язків.

Програма кваліфікаційного іспиту підготовлена відповідно до тимчасового стандарту фахової передвищої освіти та Варіативної компоненти освітньо-кваліфікаційної характеристики та освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра за галуззю знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія.

Зміст програми кваліфікаційного іспиту охоплює основну проблематику дисциплін, які дають змогу перевірити і оцінити набутий необхідний рівень знань та практичних навичок фахового молодшого бакалавра.

1.2. Порядок проведення кваліфікаційного іспиту для здобувачів спеціальності 053 Психологія

Кваліфікаційний іспит проводиться Атестаційною комісією (АК) після завершення навчання за освітньо-професійним ступенем «фаховий молодший бакалавр» з метою встановлення фактичної відповідності рівня освітньої (професійної) підготовки вимогам освітньо-професійній характеристиці.

Проведення кваліфікаційного іспиту ґрунтується на дотриманні наступних принципів:

– уніфікація умов та методик проведення оцінювання й обробки

результатів екзамену;

- інформаційна підготовка студентів до атестації;
- дотримання вимог таємності при формуванні, роздрукуванні екзаменаційних білетів та завдань, їх зберіганні та використанні.

Форма кваліфікаційного іспиту визначається Стандартами фахової передвищої освіти за освітньо-професійним ступенем «фаховий молодший бакалавр» і доводиться до відома здобувачів на початку навчального року, у якому буде здійснено атестацію. У Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж економіки, права та інформаційних технологій ЗУНУ» формою атестації є усний кваліфікаційний іспит.

Проведення кваліфікаційного іспиту відбувається у терміни згідно затвердженого у навчальному закладі графіку та у присутності Голови АК та її членів. Для проведення кваліфікаційного іспиту формується екзаменаційна група здобувачів із 10-12 осіб на один день роботи АК. До кваліфікаційного іспиту допускаються здобувачі згідно списку групи, що надається дирекцією (деканатом).

Проведення кваліфікаційного іспиту передбачає:

1. Реєстрацію учасників кваліфікаційного іспиту, що починається за 30 хвилин до його початку, запізнення є неприпустимими.
2. Надання здобувачами до початку кваліфікаційного іспиту секретарю АК залікової книжки та демонстрація документу, що посвідчує особу.
3. Вільний вибір здобувачами екзаменаційного білету.
4. Тривалість усної відповіді за всіма питаннями екзаменаційного білету в межах 15 хвилин.
5. Право членів АК поставити здобувачам додаткові запитання в межах тематики білету.
6. Під час екзамену забороняється:
 - використовувати будь-яку літературу, записи, мобільні телефони;
 - підказувати, говорити, надавати консультації здобувачами один одному;
 - консультуватися з членами атестаційної комісії;
 - виходити з аудиторії з будь-якими робочими аркушами.

У разі недотримання перелічених вище вимог здобувач зобов'язаний залишити аудиторію без попередження й права продовження складання кваліфікаційного іспиту. Неприпустимим є продовження роботи над завданням після оголошення про її закінчення.

Усні відповіді здобувачів на питання екзаменаційного білету повинні чітко віддзеркалювати їхнє знання та розуміння важливих завдань, що стосуються проблем відповідних фахових освітніх компонент. Відповідь здобувачів на кваліфікаційному іспиті повинна свідчити про рівень професійних знань, умінь

та навичок випускників, розуміння свого призначення в суспільстві, поєднання фундаментальних знань з професійними вміннями і навичками.

Голова та члени АК фіксують результати відповіді кожного здобувача у екзаменаційній відомості та протоколах.

По завершенню засідання АК, Головою оголошуються підсумкові оцінки з кваліфікаційного іспиту.

1.3. Структура екзаменаційного завдання

Завдання для проведення кваліфікаційного іспиту на здобуття освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» складається з двох частин: теоретичної (3 питання екзаменаційного білету, що охоплюють програмний зміст фахових освітніх компонент) та практичної (1 професійно-орієнтованого завдання), що дозволяє перевірити сформованість відповідних умінь та навичок.

1.4. Перелік освітніх компонент, що включені до кваліфікаційного іспиту

До кваліфікаційного іспиту за спеціальністю 053 Психологія включено питання з фахових освітніх компонент:

1. Загальна психологія;
2. Вікова та педагогічна психологія;
3. Соціальна психологія;
4. Психологія праці.

Наведені фахові освітні компоненти є базовими, мають міжгалузевий характер і відображають знання здобувачів, необхідні для здобуття освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»

1.5. Порядок проведення консультацій до кваліфікаційного іспиту

Розклад консультацій іспитів доводиться до відома здобувачів за два тижні до початку атестації. За 3-5 днів до початку кваліфікаційного іспиту для здобувачів проводяться консультації з усіх включених до нього дисциплін в обсязі 2 години на кожну дисципліну.

1.6. Критерії оцінювання результатів кваліфікаційного іспиту

Оцінка результатів складання кваліфікаційного іспиту здійснюється за європейською, національною та внутрішньо шкалою коледжу контролю знань студентів та відображається у відповідних відомостях і протоколах роботи АК. Оцінки за кваліфікаційний іспит виставляються колегіально з урахуванням думки всіх членів АК.

При прийнятті кваліфікаційного іспиту враховуються наступні критерії:

- знання навчального матеріалу дисципліни;
- вміння виділяти істотні положення освітньої компоненти;
- вміння формулювати конкретні положення освітньої компоненти;
- уміння застосовувати теоретичні знання для аналізу конкретних економічних ситуацій та вирішення прикладних проблем.

У табл. 1 наведено шкалу оцінювання результатів атестації здобувачів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».

Таблиця 1

**Шкала оцінювання результатів кваліфікаційного іспиту
за освітньо-професійним ступенем «фаховий молодший бакалавр»**

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	B (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Згідно з національною шкалою оцінювання знань «**відмінно**» ставиться, якщо здобувач набрав від **90 до 100 балів**. Він вільно володіє матеріалом, дає повні, чіткі і грамотні відповіді на питання білету, наводить приклади з допоміжної літератури та власної практики, демонструє бачення практичного застосування вивченого матеріалу.

Оцінка «**добре**» (**75 – 89 балів**) ставиться, якщо здобувач володіє матеріалом на достатньому рівні, дає повні відповіді, але припускає незначні помилки; наводить приклади з власної практики, частково демонструє бачення практичного застосування вивченого матеріалу у навчальному процесі та у практичній діяльності.

Оцінка «**задовільно**» (**60-74 балів**) ставиться, якщо здобувач не дає конкретну вичерпну відповідь, відхиляється від питання білету, не аргументує відповідь прикладами, не посилається на літературні джерела, відчуває труднощі

при встановленні зв'язку між питаннями білету та його практичним виконанням.

Оцінка «незадовільно» ставиться, якщо здобувач не засвоїв матеріал у межах програм курсів з фахових освітніх компонент, не дає конкретної відповіді на питання білету, не наводить прикладів, не ознайомлений з методичною і навчальною літературою з освітньої компоненти, не здатний висвітлити поставлене питання і набрав **менше ніж 60 балів**.

Результати кваліфікаційного іспиту оголошуються в той же день після оформлення протоколів засідань Атестаційної комісії.

2.ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ІСПИТ

ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

1. Проблема появи та розвитку психіки.
2. Стадії та рівні розвитку психіки.
3. Мислення як психічний процес.
4. Складові компоненти мислення як процесу рішення завдань.
5. Емоції як форма переживання, механізм регуляції психічного стану.
6. Види емоційних реакцій, їх класифікація.
7. Загальне уявлення про почуття, емоційні стани, емоційні властивості особистості.
8. Поняття здібностей у психології.
9. Проблема успадкування й розвитку здібностей.
10. Проблема особистості у психології.
11. Структура особистості у різних теоретико-методологічних концепціях.
12. Вольова регуляція поведінки.
13. Основні етапи вольового процесу.
14. Психічна діяльність як функція роботи мозку.
15. Темперамент як форма інтеграції первинних індивідуальних властивостей.
16. Класичні (гуморальні) теорії темпераменту.
17. Типи темпераменту в історії психології.
18. Розвиток уявлень про предмет психології.
19. Проблема виділення загальних категорій психологічного знання (душа, свідомість, поведінка, несвідомість, діяльність, особистість тощо).
20. Людина як індивід, суб'єкт діяльності, особистість, індивідуальність.
21. Біологічний та соціальний фактори психічного розвитку.
22. Характер і структура особистості.
23. Поняття акцентуації характеру.
24. Загальні поняття про сприймання.
25. Категорія діяльності в психології.
26. Структура індивідуальної діяльності людини.

27. Спрямованість особистості.
28. Специфіка процесу уяви, його відмінності від інших пізнавальних процесів
29. Загальне уявлення про відчуття.
30. Процеси пам'яті. Рівні та типи пам'яті.
31. Психіка як механізм суб'єктивного відображення об'єктивної діяльності.
32. Категорія відображення в психології.
33. Свідомість як ідеальне відображення.
34. Специфіка процесу уваги, його природа та механізми.
35. Поняття людської індивідуальності.
35. Змістовні й динамічні характеристики індивідуальності.
36. Соціально-психологічна сутність феномену спілкування.
37. Спілкування як взаємодія. Поняття інтеракції, її види.
38. Спілкування як обмін інформацією.
39. Вербальна та невербальна комунікація. Поняття бар'єрів спілкування.
40. Умови і фактори розвитку вольової поведінки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бригадир М.Б., Бугерко Я.М., Ревасевич І.С. Загальна психологія. Збірник кейсів: навч.метод.посіб. Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2017. 35 с.
2. Бугерко Я. Потенціал як психодуховна даність особистості. Психологія і суспільство. № 1-2. 2018. С. 68-82.
3. Бугерко Я. Психотехнологія духовно-морального розвитку особистості. Габітус. 2020. № 14. С.164-169.
4. Бугерко Я., Гірняк Г. Майбутнє психології: від природничої науки до сфери мислєдїяльності. Психологія і суспільство. 2021. № 2. С. 192-203.
5. Варій М. Й. Загальна психологія. Навчальний посібник / 2-ге видан., випр. і доп. К.: «Центр учбової літератури». 2007. 968 с.
6. Винославська О. В., Бреусенко-Кузнецов О. А., Зливков В. Л., Апішева А. Ш., Васильєва О. С. Психологія. Навчальний посібник. «ІНКОС». 2005. 351 с.
7. Долинська Л. В., Матяш-Заяц Л. П. Психологія конфлікту: Навч. посібн. К.: Каравела. 2010. 304 с.
8. Загальна психологія: Підручник / за ред. О. В. Скрипченко. К.: Каравела, 2011. 464 с.
9. Здїбності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результати досліджень / За ред. В. О. Моляко, О. Л. Музики. Житомир: Вид-во Рута, 2006. 320 с.
8. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
9. Ільїна Н.М. Загальна психологія в екзаменаційних питаннях і відповідях. Навч. посіб. Київ : «Університетська книга», 2018. 239 с.
10. Кириленко Т. С. Психологія: емоційна сфера особистості : Навчальний посібник. К. : Либідь, 2007. 256 с.

11. Колобич О. П. Загальна психологія. Навчально-методичний посібник. Львів, 2018. 172 с. <https://pedcollege.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/pidruchnyk-2018-kolobych-R7.pdf>
12. Максименко С. Д. Загальна психологія. Центр навчальної літератури. 2019. 272 с.
13. Мацко Л. А., Прищак М. Д. Основи психології та педагогіки: Навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2009. 158 с.
14. Мацко Л. А., Прищак М. Д., Первушина Т. В. Основи психології та педагогіки. Психологія : лабораторний практикум. Вінниця : ВНТУ, 2011. 139 с.
15. Основи психології і педагогіки : навчальний посібник / за ред. А. В. Семенової. 2-ге вид., випр. і доповн. К. : Знання, 2007. 342 с.
16. Павелків Р. В. Загальна психологія. Підручник. К: Кондор, 2009. 576 с.
17. Партико Т.Б. Психологія : підручник. Київ: Ін Юре, 2014. 665 с.
18. Психологія : навч. посіб. / за ред. І. Русинки. 2-ге вид., переробл. і доповн. К.: Знання. 2011. 407 с.
19. Психологія: Підручник за ред. Ю. Л. Трофімова. 6-те вид., стереотип. К.: Либідь, 2008. 560 с.
20. Савчин М. В. Загальна психологія : навч. посібник. К.: Академвидав, 2011. 465 с.
21. Філоненко М. М. Психологія спілкування. Підручник. К.: Центр учбової літератури. 2008. 224 с.

ВІКОВА ТА ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

1. Предмет і задачі вікової та педагогічної психології.
2. Особливості профілактичної діяльності шкільного психолога.
3. Основні категорії вікової та педагогічної психології
4. Визначення педагогічної психології як науки.
5. Завдання педагогічної психології.
6. Основні напрями роботи психолога в освітніх закладах.
7. Етапи становлення педагогічної психології
8. Методи вікової та педагогічної психології .
9. Сучасні методи і форми діяльності педагога з дітьми з особливими потребами.
10. Структура психологічної служби.
11. Співвідношення навчання та розвитку – центральна проблема педагогічної психології.
12. Поняття про наочність й учіння.
13. Структура педагогічної психології.
14. Характеристика традиційного навчання.
15. Проблемне навчання.
16. Характеристика процесу засвоєння.
17. Психологічна характеристика готовності та адаптації дитини до навчання у школі.
18. Мотивація навчальної діяльності молодших школярів.

19. Мотиви навчальної діяльності.
20. Мотивація навчальної діяльності старшокласників.
21. Програмоване навчання.
22. Професійно – значущі якості вчителя.
23. Мотивація навчальної діяльності підлітків.
24. Класифікація педагогічних здібностей.
25. Поняття маніпуляцій у педагогічному спілкуванні.
26. Історія виникнення і розвитку вікової психології.
27. Структура вікової психології
28. Вікові кризи. Характеристика кризових періодів.
29. Поняття кризи, вікових новоутворення, провідна діяльність людини
30. Психологічні особливості новонародженого.
31. Соціальна ситуація розвитку та провідна діяльність немовляти
32. Соціальна ситуація розвитку та провідна діяльність дитини раннього віку.
33. Психологія раннього дитинства.
34. Формування особистості дитини раннього віку. Криза 3-х років.
35. Соціальна ситуація розвитку та провідна діяльність дошкільняти.
36. Психологічна характеристика дошкільника.
37. Емоційно-вольове життя молодших школярів.
38. Розвиток особистості у молодшому шкільному віці.
39. Соціальна ситуація розвитку молодшого школяра.
40. Психологічні новоутворення підліткового віку. Криза підліткового віку
41. Загальна характеристика ранньої юності.
42. Пізнавальні процеси і розумовий розвиток старшокласника.
43. Характеристика ранньої дорослості.
44. Особливості психосоціального розвитку дорослої людини
45. Особливості психічного старіння.

ЛІТЕРАТУРА

1. Василенко Л., Савчин М. Вікова психологія : навч. посіб 5-те вид. перер. і допов. Київ : Академія. 2021. 376 с.
2. Гірняк А.Н. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Вікова та педагогічна психологія» для студентів спеціальностей 053 «Психологія» та 231 «Соціальна робота». Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка», 2022. 116 с.
3. Гірняк А. Н., Гірняк Г. С. Діалогічна взаємодія учасників освітнього процесу, як передумова та гарантія його ефективності. Guarantees and protection of fundamental human rights as the integral element of integration of Ukraine on the EU : monografia zbiorowa. Polska : Wydział Prawa i Administracji UWM w Olsztynie, 2019. P. 105–117.
4. Гірняк А. Н. Психологічні прийоми формування атракцій як способи налагодження освітньої взаємодії. Актуальні проблеми психології : зб. наук. праць Інту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. 2018. Т. I, вип. 50. С. 50–57.

5. Дзюба Т. М., Коваленко О. Г. Психологія дорослості з основами геронтопсихології. Навч. посіб. для студентів внз ; за ред. проф. В. Ф. Моргуна. Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2013. 172 с.
6. Дуткевич Т.В. Дитяча психологія. Навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 424 с.
7. Ібука Масару Після трьох вже пізно. Київ : Сварог. 2020. 152 с.
8. Кацавець Р. С. Вікова психологія : навч. посіб. Київ : Алерта, 2019. 112 с.
- Кері Таніт, Рудкін Анхеред Про що думає дитина? Практична дитяча психологія для сучасних батьків. Пер. з англ. Т. В. Євлоєвої. Харків : Ранок. 2021. 256 с.
9. Кутішенко В. Вікова та педагогічна психологія. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 128 с.
10. Лисянська Т.Т., Лисянська Т.М., Співак Н.В., Співак Д.М. Загальна психологія: інформ. забезп. змісту практич. занять, індивід., самост. роботи, модульного контролю знань студентів (спеціалізація «Психологія») Київ : Ін-т сучасн. підруч., 2007. 144 с.
11. Лисянська Т.М. Педагогічна психологія: Практикум. Навч. посіб. Київ : Каравела, 2016. 224 с. (Рекомендовано МОН України.).
12. Нова українська школа: поради для вчителя. за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.
13. Павелків Р.В. Вікова психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Кондор, 2011. 468 с.
14. Патрико Т. Від практики до теорії: шлях становлення вікової психології як самостійної галузі знань. Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки. 2019. Випуск 5. С. 42–50.
15. Савчин М. В. Педагогічна психологія: навч. посіб. Київ : Академвидав, 2007. 422 с.
16. Конвенція про права дитини (1989). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021.
17. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola>.

СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

1. Соціальна психологія як наука.
2. Соціальна психологія та інші галузі психологічних знань. Соціальна психологія та соціологія.
3. Основні завдання соціальної психології у сучасному суспільстві. Роль соціальної психології у професійній діяльності психолога.
4. Загальна характеристика методів соціальної психології.
5. Виникнення та становлення соціальної психології як науки.
6. Соціально-психологічна структура особистості. Структура особистості: загальнолюдське, соціально-специфічне та індивідуально неповторне в особистості.

7. Соціалізації особистості: поняття, інститути та механізми. Формування самосвідомості в процесі соціалізації.
8. Використання соціально-психологічних знань про особистість у професійній діяльності психолога.
9. Соціальні установки особистості. Поняття установки у загальній та соціальній психології.
10. Історія вивчення проблеми соціальної установки особистості (аттитюду).
11. Структура аттитюду. Емоційний, когнітивний та поведінковий компоненти соціальних установок.
12. Чинники, що впливають на формування соціальних установок.
13. Концепції девіантної поведінки: біогенетичні, соціологізаторські, «соціальної дезорганізації», «соціальної аномії», «множинних факторів».
14. Деформація соціальних відносин як джерело девіантної поведінки. Види девіантної поведінки.
15. Соціально-психологічні особливості особистості з девіантною поведінкою.
16. Психологічна сутність та структура спілкування.
17. Спілкування як обмін інформацією, як комунікативний процес.
18. Вербальна комунікація. Значення комунікативних властивостей людської мови. Проблема тезаурусу.
19. Поняття та характеристика невербальних засобів спілкування. Паралінгвістичні та екстралінгвістичні системи знаків.
20. Інтерактивна сторона спілкування: спілкування як обмін діями, як взаємодія. Компоненти процесу взаємодії. Види взаємодії.
21. Перцептивна сторона спілкування: спілкування як взаєморозуміння та взаємопізнання людей.
22. Психологічні засоби впливу в процесі спілкування (переконання, зараження, навіювання, наслідування та ін.).
23. Конфлікт як соціально-психологічний феномен. Поняття конфлікту.
24. Характеристика основних різновидів конфліктів.
25. Соціально-психологічна структура конфліктів.
26. Поняття малої групи в соціальній психології. Формальні та неформальні групи, групи членства та референтні групи.
27. Нормативна поведінка в групі. Поняття про групові норми.
28. Конформізм та конформність. Типи конформної поведінки: внутрішнє й зовнішнє підпорядкування.
29. Рівні конформної поведінки: підпорядкування, ідентифікація та інтерналізація.
30. Лідерство і керівництво в малих групах.
31. Характеристика авторитарного, демократичного та ліберального стилів лідерства та керівництва.
32. Поняття, ознаки, види соціальних організацій. Колектив як різновид соціальної організації.
33. Психологічна структура колективу.

34. Соціальний характер. Соціальні звичаї, традиції, спосіб життя. Психологія суспільної думки.
35. Методи дослідження масової активності.
36. Типологія натовпу та соціально-психологічні особливості окремих його різновидів.
37. Сутність агресивного натовпу, закономірності його функціонування.
38. Психологічна характеристика окремих прикладних напрямів соціальної психології.
39. Прикладна соціальна психологія як соціальна діяльність.
40. Предмет, структура та завдання прикладної соціальної психології.

ЛІТЕРАТУРА

1. Александров Д.О. Теоретичні основи соціальної взаємодії. Підручник. Київ, 2019. 260 с.
2. Гірняк А. Н., Гірняк Г. С. Діалогічна взаємодія учасників освітнього процесу, як передумова та гарантія його ефективності. Guarantees and protection of fundamental human rights as the integral element of integration of Ukraine on the EU : monografia zbiorowa. Olsztyn (Polska) : Wydział Prawa i Administracji UWM w Olsztynie, 2019. S. 105 – 117.
3. Етнокультурна психологія. Історія та сучасність / Іван Данилюк, Антон Курапов, Ілья Ягіяєв. Київ: АртЕк, 2019. 432 с.
4. Ложкін Г. В., Пов'якель Г. В. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика. Київ : Професіонал, 2006. 416 с.
5. Менегетті А. Психологія лідера. Київ: Видавництво НФ «Антонио Менегетти», 2019. 342 с.
6. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. Київ. Ліра-К., 2020. 564 с.
7. Позднишев Є. В. Імідж у спорті: психологічний ракурс аналізу. Київ : ІП ім. Г. С. Костюка, 2018. 412 с.
8. Соціальна психологія в Україні : довідник / за ред. М. М. Слюсаревського ; упоряд. І. І. Ревера, С. Є. Фіськович ; Ін-т соц. та політ. психології НАПН України. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Талком, 2019. 324 с.
9. Соціальна психологія : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Волянук, Г. В. Ложкін, О. В. Винославська, І. О. Блохіна, М. О. Кононець, О. В. Москаленко, О. І. Боковець, Б. В. Андрійцев ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 254 с.
10. Семиченко В.А. Психологія особистості / В.А. Семиченко. – К.: Видавець Ешке О.М. - 2001. – 427 с. Вознюк О., Романенко Є. Психоаналітичні методи корекції негативних психоемоційних станів у школярів. Психолог. 2007. (№ 5). С. 28–30.
11. Теоретичні напрями соціальної психології: навч. посібник / М. М. Слюсаревський, Н. В. Хазратова. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. 104 с.

ПСИХОЛОГІЯ ПРАЦІ

1. Психічні регулятори праці.
2. Дослідження професій з позицій системного підходу.
3. Людина й організаційне середовище. Можливості самореалізації людини як особистості.
4. Професійний стрес та технології ресурсозбереження.
5. Особистість як діяч: самоменеджмент життя.
6. Професійний стрес. Працездатність та функціональні стани.
7. Особливі, екстремальні та субекстремальні умови діяльності.
8. Особливості прийняття рішень в особливих умовах діяльності.
9. Біоритми та ефективність трудової діяльності.
10. Етапи формування вмінь, навичок образів виконання руху, дії, діяльності.
11. Критерії здібностей до навчання. Психологічні передумови переучування.
12. Психологічні механізми адаптації людини до діяльності. Професійна придатність та шляхи адаптації людини до вимог професії.
13. Кризи професійного становлення. Рівні психологічної підтримки суб'єкта праці.
14. Професіографія: підходи та методи. Професіограма та психограма.
15. Професійно важливі якості та здібності. Динаміка вимог до ПВЯ суб'єкта.
16. Особливості діяльності у професіях типу «людина-людина», «людинатехніка», «людина-природа», «людина-знак», «людина-художній образ».
17. Професіоналізм та моделі фахівця. Методи оцінки професійного потенціалу суб'єктів праці.
18. Професійне самовизначення суб'єкта.
19. Проблема становлення професійної самосвідомості.
20. Індивідуальний стиль професійної діяльності.
21. Акмеологічні інваріанти професіоналізму фахівця.
22. Професійна кар'єра. Періодизація життя та професійного розвитку.
23. Адаптація індивіда до професійної діяльності. Психологічні умови переучування.
24. Діагностика здібностей та прогнозування успішності діяльності.
25. Психологічний аналіз професійної діяльності.
26. Стан та працездатність людини у професійній діяльності.
27. Мотивація праці.
28. Психологічне тлумачення професії і праці.
29. Психічні стани людини в праці.
30. Конфлікти у професійній діяльності.
31. Шляхи попередження конфліктів та синдрому вигорання на роботі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Балка В. В. Психологія праці особистості: Навчально-методичний посібник. К.- Кременчук: П.П Щербатих, 2006. 76 с.
2. Борданова Л. С., Рощина Н. В., Семенченко Н. В. Управління персоналом. Київ :КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 119 с.
3. Бугерко Я. Роль вірувань і переконань у професійному становленні майбутніх працівників. Габітус. 2020. № 19. С.94-99.
4. Долінська Л. В., Ковальчук В. В. Психологія праці: модель ідеального керівника. Київ. 2020. 144 с.
5. Карпов А. В. Психологія праці. URL: https://stud.com.ua/64953/psihologiya/psihologiya_pratsi.
6. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2000. 232 с.
7. Лисенко В. В., Александрович Т. З., Малинка, М. М. Використання принципів тайм-менеджменту в професійній діяльності як запорука успішної кар'єри випускника закладу вищої освіти. *Інноватика в освіті, науці та бізнесі: виклики та можливості: матеріали конференції*. Київський національний університет технологій та дизайну. 2021. С.87 – 91.
8. Мазяр О. В., Кириченко В. В. Психологія праці : модульний курс : навчальний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 190 с.
9. Манухіна С. Ю. Психологія праці. URL: https://stud.com.ua/25415/psihologiya/psihologiya_pratsi.
10. Маслова К. Планування та розвиток успішної кар'єри. *Академічні студії*. Серія «Педагогіка». 2021, 2(4), С. 171-175.
11. Мороз Л., Діхтяренко С. Особистісні детермінанти готовності студентів- психологів до здійснення професійної кар'єри. *Вісник Національного університету оборони України*. 2022. С.89-98.
12. Психологія праці та інженерна психологія : навчальний посібник для студентів денної і заочної форм навчання спеціальності 053 «Психологія» - 2-ге вид., перероб. і доп. / укладач О.С. Юрков. Мукачево: МДУ, 2018. 187 с.